

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מצייעא דף יא.

מתי חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו, ומתי צריך שיהיה עומד בצד שדהו?

אינו עומד בצד שדהו	עומד בצד שדהו	
קונה	קונה	חצר המשתמרת
לא קונה	קונה	חצר שאינה משתמרת

השוכח עומר בשדהו באופנים דלהלן, מתי הוא שכחה - ואסור לו לקחתו, ומתי לא הוא שכחה?

משנכנס לעיר	בעודו בשדה	
הוא שכחה ²	לא הוא שכחה ¹	זכור מעיקרו שהניחו בכוונה ושוב שכחו פועלים
הוא שכחה	הוא שכחה ³	שכח בעל הבית ושוב שכחו גם הפועלים

בבא מצייעא דף יא:

האם בעינן עומד בצד שדהו (בחצר שאינה משתמרת) - כשמקנה מטלטלין אגב קרקע?

מה הטעם	האם בעינן	
דלא בעינן שיהיו בתוכה ⁴	לא בעינן	לההוא מדרבנן ולר' זירא ולדחי' הגמ'
דאינה ממון לקנות באגב ⁵	בטובת הנאה בעינן	לר' אבא ולרבא

האם אדם יכול לקנות בשדהו צבי שבור וגוזלות שאינם מפריחים, באופנים דלהלן?

אם רץ אחריהם לא מגיען	אם רץ אחריהם מגיען	
אינו קונה	קונה	במציאה
קונה ⁶	קונה	במתנה

¹ דכיון שנמצא בשדה - הרי שדהו קונה לו, והואיל והזמן שבא העומר לידי שכחה - היינו בשעה ששכחוהו פועלים, הוא זכר וקנתה לו שדהו - דהרי הוא עומד שם (ולא בעינן אז חצר המשתמרת) ולא נקרא שכחה.

² שכיון שלא נמצא ליד שדהו - אין השדה משתמרת לדעתו, וכיון שכחהו פועלים הוא שכחה.

³ דכיון שגם הוא שכח את העומר מעיקרו וגם שכחוהו פועלים - באופן זה נאמר מצות שכחה. וכתבו התוס' (בד"ה זכור) שאם היו שניהם זוכרים - אז לא יועיל אפי' אם יאמר תקנה לי שדי, דכל מה שמועיל ב"זכור מעיקרו" - הוא רק מתי שהתחילה השכחה - דהיינו שכבר שכחוהו פועלים.

⁴ דלקנין אגב יכול להקנות אפי' ע"י קרקע אחרת שאין המטלטלין בתוכה, וא"כ ודאי לא בעינן שתהיה זו החצר שהוא מקנה לו בה - שיהיה הקונה עומד בצדה.

⁵ וא"כ כל הקנין שהיה כאן הוא משם שרבו גמליאל הפקיר את התבואה לגבם, וכששכרו ממנו את המקום בחצר - קנו מדין קנין חצר. וחוזרת קושית ר' אבא דאי בעינן עומד בצד שדהו - איך הקנה להם רבן גמליאל.

⁶ ומבואר בגמ' שהטעם משום ד"דעת אחרת מקנה אותה". ואף שגבי גט - שג"כ דעת אחרת מקנה אותה (ועוד יותר שאפי' יכול להקנותה בעל כרחה) ובכל אופן לא מהני, ביאר רב אשי, ד"חצר נתרבתה מדין יד ולא גרעה משליחות", וכיון שגט הוא חובה לה - אין חבין לו לאדם אלא בפניו, דהיינו אי אפשר להעשות שליח בשבילה אלא בפניה.